

JAUME BARTUMEU CASSANY
EXCAP DE GOVERN

No és el que sembla

El maquillatge del pressupost no amaga el deute

Dimecres passat llegíem a la pàgina 3 del Bondia que el Govern ha tancat els comptes del 2023 amb un superàvit de 23,3 milions d'euros. Una presentació de resultats tan bonica permetia que a la pàgina 11 donés bona nota al ministre de Finances.

Però la situació no és el que podria semblar. No hi ha cap justificació triomfalista d'aquell superàvit. Hi ha superàvit perquè el Govern només va executar el 47% de les inversions pressupostades el 2023.

Del total de 65 milions pressupostats només se'n va executar, és a dir gastar, trenta. En la diferència estalviada, trentacinc milions, trobem l'origen d'aquest superàvit.

Els números presentats dimarts passat permeten arribar a la conclusió que hi ha un dèficit d'inversió de trenta milions.

Si el Govern hagués dut a terme totes les inversions del pressupost que havia fet aprovar pel Consell General –inversions que tant al Govern com la majoria del Consell General devien considerar necessàries i útils– no hi hauria hagut superàvit, sinó dèficit.

Per evitar els números vermells s'arriba a un nivell baixíssim, el 47% d'execució de la inversió prevista. Després ens diuen que no hi ha diners per acabar els desviaments de la Massana i de Sant Julià de Lòria o que no es pot construir un multifuncional per manca de disponibilitat!

Un tema fonamental de tot pressupost és la credibilitat, atès que un pressupost no és

més que una previsió que després la realitat haurà de confirmar o rebutjar. En lloc de ser rigorosos, preval l'interès partidista utilitzant les dades de liquidació de manera molt selectiva, només quan convé.

Els governs de DA porten anys presentant l'increment d'inversions reals com una de les prioritats del projecte de pressupost. Ara bé, si deixem les previsions, veiem què passa finalment a l'hora de liquidar els pressupostos: el capítol d'in-

Hi ha superàvit perquè el Govern només va executar el 47% de les inversions

versions reals s'executa en un percentatge inferior a la meitat del que es volia o pretenia gastar.

Però, quina és la inversió que necessita l'economia andorranca: la totalitat pressupostada o només la part que finalment s'ha executat?

Mentrestant es van augmentant, d'un 12%, les despeses de funcionament de l'Administració que inclouen les despeses de personal i el consum de béns corrents i serveis.

Mentrestant, també, la segona figura impositiva dels impostos indirectes és la taxa al consum de tabac, amb una recaptació de 80,6 milions d'euros.

Això vol dir que la imposició sobre el tabac representa més

del 40% del total d'impostos indirectes i més d'una quarta part del total d'ingressos no financers del Govern. La dependència tan elevada en un únic producte, pot ocasionar una volatilitat molt important en els ingressos públics. Estem lluny de l'objectiu de tenir unes finances públiques estables que permetin finançar una despesa pública que cal tenir present, com es veu en l'execució del pressupost del 2023, en gran part és recurrent al llarg del temps.

La comunicació cloroform que, negant l'evidència, pensa poder continuar adormint la ciutadania electora és una gran irresponsabilitat. I l'endeutament històric?

Hi ha alguns "savis" que expliquen a les ciutadanes i ciutadans que viure dels crèdits no és cap problema.

L'efecte anestesiant no podia ser permanent. El setembre del 2022, en el Quadern del Centre d'Estudis i Recerca Socialdemòcrata, "Deute públic, preocupació pública" avisàvem que més aviat que tard la política monetària aplicada per la banca seria més restrictiva i la càrrega anual del servei del deute començaria a pujar proporcionalment. Ja hi som. Tots aquests diners destinats a pagar interessos de l'endeutament públic no es podran destinar al centre hospitalari, a l'escola pública i a la lluita contra el canvi climàtic.

Malgrat que al Consell General no sembla pas que hi hagi gaire preocupació sobre la problemàtica del deute públic, n'hauré de continuar parlant.